

Verksamhetsberättelse 2019

Barn och unga, föreningar och arrangemang

Förord

[Klicka här och skriv förord]

Innehåll

1	Inledning.....	5
1.1	Vision: Livskraft för framtiden	5
1.2	Värdegrund	5
2	Förutsättningar	5
2.1	Nationella kulturpolitiska utgångspunkter	5
3	Uppdrag.....	6
4	Personal.....	6
5	Utvecklingsområden	6
5.1	Utvecklingsområden barn och ung kultur	6
5.1.1	I Västmanland har alla barn och unga tillgång till ett rikt kulturliv och möjlighet till eget skapande.	7
5.1.2	Undersöka förutsättningarna för en regional kulturgaranti som ska öka tillgången till professionell kultur för förskolor, grundskola och gymnasium.....	8
5.1.3	Verka för att kommunerna söker nationella medel för kultur i förskola och grundskola	9
5.1.4	Utveckla befintliga eller nya mötesplatser (fysiska & digitala) där barn och unga är, där kulturen och kreativiteten får ta plats.	9
5.1.5	Utveckla UKM som metod genom samhandling med andra aktörer.....	10
5.2	Utvecklingsområden arrangör	11
5.2.1	Utveckla samordning av kulturstöd till arrangörer där arrangörsnätverket är referensgrupp.	12

1 Inledning

All verksamhet ska utgå ifrån regionens vision och värdegrund.

1.1 Vision: Livskraft för framtiden

"Vi växer hållbart och sätter hälsan främst. Vi skapar möjligheter och modiga lösningar. Vi ger förutsättningar för utveckling i en levande demokrati. Tillsammans bryter vi ny mark och förflyttar gränser. I det vardagliga och i det övergripande. I det som är nära och det som är långsiktigt. Vi är mitt i livet och samhället, och gör skillnad varje dag. Vi är livskraft för framtiden. Vi är Västmanland."

1.2 Värdegrund

"Region Västmanland ska alltid utgå från att alla människor är lika värda och ska bemötas med respekt. Alla människor ska ges förutsättningar för god livskvalitet. En viktig faktor för livskvalitet är samverkan mellan alla involverade parter. Regionen ska hushålla med de gemensamma resurserna och fördela dessa efter behov."

2 Förutsättningar

Region Västmanland ska skapa förutsättningar för att invånarna i hela länet ska ges tillgång till ett rikt och varierat kulturutbud som präglas av mångfald, kvalitet och delaktighet.

Samverkan är grundläggande för att kulturlivet ska utvecklas i länet, detta sker mellan regionen, kommunerna, civilsamhället och kulturskapare.

Sedan 2012 har Västmanlands regionala kulturplan varit utgångspunkten för det kulturpolitiska arbetet i Västmanland.

2.1 Nationella kulturpolitiska utgångspunkter

Enligt riksdagsbeslut är inriktningen av kulturpolitiken¹:

"Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas

¹ Prop. 2009/10:3. Tid för kultur. Regeringens proposition

- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.”

3 Uppdrag

Uppdraget för Kulturutveckling är att genom samverkan och förankring med kommuner och andra aktörer bidra till utveckling av kulturpolitiskt prioriterade områden utifrån den regionala kulturplanen.

4 Personal

Sandro Gavino Bastias, kulturutvecklare inom barn och unga, föreningar och arrangemang, har arbetat strategiskt för att skapa bra förutsättningar i Västmanlands 10 kommuner, civilsamhället med att främja och uppleva, arrangera och skapa kultur.

Omfattning 100%

5 Utvecklingsområden

Kultur för och med barn och unga är prioriterat inom alla kulturverksamheter. Med detta menas att kulturlivet ska utvecklas med särskilt fokus på barns och ungas rätt till kultur. Genom kulturens kraft ges barn och unga i Västmanland en möjlighet att växa genom att få tillgång till ett brett kulturutbud med hög kvalitet där de både får ta del av kultur och själva vara aktivt skapande. Konst och kultur ger förutsättningar för delaktighet, utveckling och sammanhang.

5.1 Utvecklingsområden barn och ung kultur

De utvecklingsområden som anges är i linje med aktuell regionalkulturplan som gäller 2019-2022.

- I Västmanland har alla barn och unga tillgång till ett rikt kulturliv och möjlighet till eget skapande.
- Undersöka förutsättningarna för en regional kulturgaranti som ska öka tillgången till professionell kultur för förskolor, grundskola och gymnasium.
- Utveckla kreativa mötesplatser där barn, unga och personalen kan möta aktiva kulturpedagoger inom olika kulturområden. En plats de kan återvända till regelbundet.
- Verka för att kommunerna söker nationella medel för kultur i förskola och grundskola.
- Utveckla befintliga eller nya mötesplatser (fysiska & digitala) där barn och unga är, där kulturen och kreativiteten får ta plats.

- Utveckla UKM som metod genom samhandling med andra aktörer.
- Utveckla ett mentorskap för unga.
- Undersöka förutsättningar för kulturstöd till unga.

Kulturutveckling barn och unga har arbetat gemensamt med regionens 10 kommuner samt civilsamhället för att skapa bra förutsättningar för att uppleva, arrangera och skapa kultur. Målet är att ge alla barn och unga i region Västmanland möjlighet att växa och få tillgång till ett brett kulturutbud, att själva vara aktivt skapande samt att det finns mötesplatser och infrastruktur för detta. Genom bland annat samverkan, nätverk, konferenser, utbildningar, inspirationsresor, omvärldsbevakning och arrangemang samordnar Kulturutveckling arbetet med barn och ung kultur i Västmanland.

5.1.1 I Västmanland har alla barn och unga tillgång till ett rikt kulturliv och möjlighet till eget skapande.

Samverkansparter: Regionalt barn- och ungdokulturnätverk, samverkan i Västmanland. Nätverket arbetar strategisk för att skapa bra förutsättningar för barns och ungas rätt till kultur i Västmanlands län.

Planerad aktivitet:

BOUK Nätverket arbetar för att i Västmanland

- Utveckla arbetet med barn- och ungdokultur
- Främja samverkan över kommungränserna
- Samverka kring kompetensutvecklingsinsatser för dem som arbetar med barn- och ungdokultur
- Omvärldsbevaka och tillgängliggöra information som är relevant för dem som arbetar med barn- och ungdokultur i länet
- Dela erfarenheter med varandra

Region Västmanland, Kulturutveckling samordnar nätverket och ansvarar för att nätverksmöten genomförs kontinuerligt.

Representanterna som ingår i nätverket leder eller ansvarar på något sätt för arbetet med barns- och ungas rätt till kultur i sin kommun/organisation, eller har en samordnande funktion.

Nätverket är kopplat till kultur- och fritidschefsnätverket.

Nätverket tillsätter arbetsgrupper kring respektive aktivitet/mål. Rapportering sker under nätverksmöten där besluten fattas.

Utfall:

Nätverksmöten har genomförts, kommunerna har haft löpande rapportering av barn och ung kultur samt kompetenshöjande insatser inom nätverket BOUK i Västmanland.

5.1.2 Undersöka förutsättningarna för en regional kulturgaranti som ska öka tillgången till professionell kultur för förskolor, grundskola och gymnasium.

Samverkansparter:

Kultur- och skolförvaltningarna i regionen Västmanland (10 kommuner). BOUK – regionalt barn och ungdokumentation, Barnrättsstrategier nätverk inom region Västmanland, Region Örebro barn och unga, Region Skåne barn och unga, Region Jönköping barn och unga, Region Västra Götaland barn och unga, regional kulturskola Västmanland, bibliotek i Västmanland, fritid i Västmanland, Västmanlandsmusiken och Västmanlands läns teater.

Aktivitet:

Undersökning och möten med regioner som implementerat en kulturgaranti för barn och unga. Strategi för att kartlägga samtliga kommuner i Västmanland.

Kulturutveckling ska träffa och intervjua nyckelpersoner i 10 kommuner som arbetar med barn och unga under skoltid och fritid. Insamling av information ska dokumenteras för egna analyser och fortsatt arbete.

Frågor om nuläget ska upprättas. Frågorna och svaren blir en rapport som kommer ge en samlad bild hur det ser ut i Västmanland och hur vi strategiskt samverkar för fortsatt arbete.

Utfall:

Vi ser att en regional systematisk kulturgaranti skulle säkra barn och ungas rätt till kultur. Idag ser förutsättningarna lite olika ut i kommunerna för att säkerställa kultur för barn och unga. Kulturutveckling har träffat och intervjuat nyckelpersoner i 9 kommuner. Insamling av dokumentationen analyseras som ska ligga till underlag för fortsatt arbete.

Kartläggningen synliggör bilden av hur nyckelpersoner arbetar inom respektive kommun med en möjlighet för systematiska och organisatorisk modell som kan likna en "kulturtrappa" där unga från 0-19 år är målgruppen. I arbetet har nätverkande och kontakt tagits med region Örebro, Skåne, Jönköping, Västra Götaland, Region Gävle som idag har implementerade modeller för att barn och unga systematisk ska ta del av kultur. Vi har presenterat pågående undersökning för kultur- och institutionscheferna i region Västmanland för att strategiskt få med deras delaktighet och viktiga kulturbärare och beslutfattare. Under vår undersökning har vi nu även planerat in möten med region inom våra institutioner och höra mera hur de arbetar med frågan. Kulturutveckling tillsammans med 10 kommuner, nyckelpersoner som arbetar med kultur för barn och unga har som mål att färdigställa en rapport till hösten 2020 om nuläget i Västmanland.

5.1.3 Verka för att kommunerna söker nationella medel för kultur i förskola och grundskola.

Samverkansparter:

Nyckelpersoner från alla 10 kommuner som arbetar med kultur för barn och unga i Västmanland.

Aktivitet:

- Kartlägga att kommunerna söker skapande skola medel
- Kartlägga vilka andra medel som söks
- Besöka kommunerna
- Stötta kommunerna med ansökningar

Utfall:

Skapande skola medel är ett viktigt stödpaket för att kultur ska nå barn och unga i förskola och grundskola. Kulturutveckling har besökt och intervjuat 9 kommuner hösten 2019 i Västmanland. Kulturutvecklings uppfattning är att de flesta kommunerna söker skapande skola medel. I de flesta fall sker ansökningen till Statens kulturråd genom skolförvaltningarna. Fagersta kommun uttrycker från kulturförvaltningen att ansvaret ligger hos skolan att söka och jobba vidare med hur man får skolan att ta tid till skapande skola i grundskolan.

Sammanställning: **2019**

Västmanlands län

Västerås kommun, 1 883 250

Köpings kommun, 552 000

Sala kommun, 535 000

Norbergs kommun, 475 000

Hallstahammars kommun, 410 000

Kungörs kommun, 390 000

Arboga kommun, 352 600

Surahammars kommun, 200 000

Skinnskattebergs kommun, 80 000

Saknas: Fagersta kommun 0

5.1.4 Utveckla befintliga eller nya mötesplatser (fysiska & digitala) där barn och unga är, där kulturen och kreativiteten får ta plats.

Samverkansparter:

Kulturutveckling i samverkan med kommuner, studieförbund, föreningar, skolor med inriktning kultur, RISE, unga kulturprofiler, Framtid för unga, Ungdomsdialogen.

Aktivitet:

- Skapa en mötesplats för unga att visa upp sitt eget skapande
- Skapa en mötesplats för unga kreativa unga
- Skapa en mötesplats för dialog och inflytande av ungekultur
- Skapa en mötesplats på Karlsgatan 2, Västerås för unga

Utfall:

Vi ser ett behov av att skapa mötesplatser utifrån våra intervjuer med unga, professionella kulturskapare, Västerås stad, studieförbund mm. Vi testar en ny mötesplats där barn och unga tar plats på Karlsgatan 2 i Västerås under våren 2020. Samverkan och nätverkande har skapat många nya kreativa idéer och kontakter. Vi sätter upp nya mål och workshops för vidare förverkligande av en gemensam mötesplats för och med unga, föreningar. Mötesplatsen kommer gå under namnet WARM UP.

WARM UP är en ny arena där ung kultur är i fokus. Eventet är gratis och till för hela Västmanland. WARM UP är ett regionalt initiativ där samverkan med unga, civilsamhället och kommuner är en av nyckelfaktorn för att olika kulturuttryck ska synliggöras och ge möjlighet för utveckling inom ung kultur. WARM UP ger unga en möjlighet till möte över gränserna.

5.1.5 Utveckla UKM som metod genom samhandling med andra aktörer.

Samverkansparter:

UKM styrelsen (nationellt), UKM arrangörer i regionens 10 kommuner, Kulturförvaltningar i Västmanland, Fritidsgårdar i Västmanland, BOUK – regionalt barn och ungekulturnätverk, UKM nationellt medlemmar, Region Värmland, Region Västra Götaland, Region Skåne, regionala föreningar från Västmanland, ungdomsföreningar från Västmanland, studieförbund, barn och unga i civilsamhället från region Västmanland.

Aktivitet:

- Utveckla UKM som metod
- Ungas eget skapande
- Exponering av eget skapande inför publik
- Skapa nya mötesplatser där unga möts
- Stötta unga arrangörer genom delaktighet och ansvarområden
- Utveckla och förvalta en samsyn av UKM
- Ta och stötta med lokala överenskommelser
- Genomföra lokala UKM i Västmanland 2019
- Genomföra regional UKM i Västerås 2019
- Samordna resa till riksfestivalen från Västmanland till Karlstad
- Utveckla arrangörskapet i UKM

- Utveckla det publika
- Utveckla utställningsyta och bild och form i UKM
- Samverka med andra regioner där metoden UKM används
- Ingå i UKM styrelse nationellt

Utfall:

Kulturutveckling tillsammans med kommunerna Västerås (Tillberga), Sala, Surahammar, Kungsör, Arboga Köping och Norberg skapat möjlighet för barn och unga att arrangera, vara delaktiga i UKM 2019. Tillsammans med kommunerna har Regionsfestivalen genomförts på Karlsgatan 2 i Västerås. Det nya målet med att nå nya barn och unga har genomförts genom att erbjuda ett nytt program och utbud. UKM Regionsfestival hade två scener, en helt ny där barn och unga får scenupplevelse med inbjudna unga artister/inspiratörer inom danskultur, musikkultur, dessutom erbjuds delaktighet i form av att prova på digital spelkultur, skateboardkultur, dance battle, visning av konstutställningen Guerilla Girls i Västerås konstmuseum. UKM utökade konstutställningen yta och förlängde tiden för hela regionsfestivalen UKM 2019.

Ung Kultur Möts i Västmanland har tagit ett omtag, detta beror på utmaningar metoden haft i fler kommuner i Västmanland. Arbetet har diskuterats på såväl på lokal-, regional- och riksnivå. Omtaget var nödvändig utifrån intervjuer med kommuner och UKM arrangörer som behövt analysera egna insatser och mål. Västerås (Tillberga), Sala, Surahammar, Kungsör, Arboga Köping och Norberg har genomfört lokala UKM, visa kommuner har testat nya målen genom olika nya inslag i UKM konceptet. UKM Regionsfestival blev en succé med den "nya delen". UKM regionsfestival blev ett fint inslag i Karlsgatans 2 lokaler som även locka till spontanbesökare.

UKM (Ung Kultur Möts), har funnits i Sverige sedan 1997. Tusentals ungdomar har deltagit under åren med inslag på scen, alster i utställning eller som crew (funktionärer och arrangörer). Många av dessa har fortsatt skapa och arrangera upp i vuxen ålder.

UKM skapar mötesplatser i form av festivaler där unga människor på olika sätt får uttrycka sig kreativt och konstnärligt för en publik. Festivalerna är indelade i lokal-, region- och riksfestival och riktar sig till unga i åldern 13-20 år. Under 2019 testar UKM Västmanland att ha åldersgränsen 13-25 år under sina festivaler.

5.2 Utvecklingsområden arrangör

De utvecklingsområden som anges är i linje med aktuell regionalkulturplan som gäller 2019-2022.

- Utveckla infrastrukturen för arrangörer i länet genom kompetenshöjande insatser.
- Utveckla samordning av kulturstöd till arrangörer där arrangörsnätverket är referensgrupp.
- Genomföra en kartläggning av tillgängliga lokaler för arrangemang.
- Undersöka förutsättningarna för att stödja de föreningsdrivna, allmänna samlingslokalerna som arrangör.

5.2.1 Utveckla samordning av kulturstöd till arrangörer där arrangörsnätverket är referensgrupp.

Samverkansparter:

Västmanlands regionala arrangörsnätverk, - regional turism, - regional folkbildning, - regional kulturskola, kulturutveckling, hemslöjden, Västmanlandsmusiken och Västmanlands läns teater.

Planerad aktivitet:

Samverkan i Västmanland. Samordning, planering av nätverket Västmanlands regionala arrangörsnätverk. Nätverket arbetar strategisk för att skapa bra förutsättningar för arrangörer i Västmanlands län. Nätverkets definition av arrangör: Enskild eller grupp som genomför offentliga kulturarrangemang i Västmanlands län.

Arrangörsnätverk arbetar för att i Västmanland

- Utveckla arbetet med arrangörskap
- Främja samverkan mellan arrangörer
- Samverka kring kompetensutvecklingsinsatser för arrangörer
- Omvärldsbevaka och tillgängliggöra information som är relevant för arrangörer
- Dela erfarenheter med varandra
- Samordna workshop i ansökningsverktyget Apply
- Genomföra en gemensam handläggning av region Västmanlands kulturprojektstödsansökningar

Region Västmanland, Kulturutveckling samordnar nätverket och ansvarar för att nätverksmöten genomförs kontinuerligt.

Representanterna som ingår i nätverket leder eller ansvarar på något sätt för arbetet med arrangörskap i sin organisation, eller har en samordnande funktion.

Nätverket är kopplat till kultur- och fritidschefsnätverket.

Nätverket tillsätter arbetsgrupper kring respektive aktivitet/mål. Rapportering sker under nätverksmöten där eventuella beslut fattas.

Utfall:

Nätverket har haft 4 sammankomster under våren och hösten 2019. Det har varit bra uppslutning under våra möten, vi har försökt besöka och lägga möten i våra respektive institutioner för att samtidigt få en bild av hur vi arbetar, kan utvecklas i verksamheter och lära av varandra. Till kommande möte har vi planerat in en workshop för att tillsammans stödja handläggningen av regionala kulturprojekts ansökningar i verktyget Apply.